

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاسی های
vip
کنکور
آگادمی کنکور
در ایران

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک هفته ای
رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ عدد ۱
را ارسال کنید.

۵۰ تست ادبیات دوازدهم درس ۱ ترکیبی

۱. مفهوم عبارت «واصفان حلیه جمالش به تحیّر منسوب که ما عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ»، با کدام بیت تناسب دارد؟

- ۱) مردی غریق گشته بحر تحیّریم
۲) تو در چاه تحیّر مانده و ز بهر خلاص تو
۳) ز ماه خانگی آن را که دیده روشن نیست
۴) وصل خورشید به شب پرّه اعمی [ناینبا] نرسد
- رندی غریب مانده به کوی قلندرم
خیال او رسن در دست بر بالای چاه اینک
جلای دیده ز گلگشت ماهتاب خوش است
که در آن آینه صاحب نظران حیرانند

۲. مفهوم ابیات زیر با همه ابیات تناسب دارد؛ به جز

- ۱) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز
این مدعیان در طلبش بی خبرانند
- ۱) امشب که بزم عارفان از شمع رویت روشن است
۲) هر چیز که می بینی در بی خبری بینی
۳) واصل ز حرف چون و چرا بسته است لب
۴) هر که را بی خبر افتاد ز پیمانۀ عشق
- کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
کان را که خبر شد، خبری باز نیامد
- آهسته تا نبود خبر رندان شاهد باز را
تا با خبری والله او پرده بنگشاید
چون ره تمام گشت، جرس بی زبان شود
تو مپندار که دیگر به خبر باز آمد

۳. در کدام بیت حذف فعل وجود ندارد؟

- ۱) گر بر وجود عاشق صادق نهند تیغ
۲) تو چه ارمغانی آری که به دوستان فرستی
۳) گوش بر ناله بلبل کن و بلبل بگذار
۴) هرگز آن دل بنمیرد که تو جانش باشی
- گوید بکش که مال سیل است و جان فدا
چه از این به ارمغانی که تو خویشتن بیابی
تا نگوید سخن از سعدی شیرازی به
نیکبخت آن که تو در هر دو جهانش باشی

۴. در همه ابیات به جز «تشبیه و استعاره» وجود دارد.

- ۱) گر ببینی عاشقی در گریه، ای زاهد چو اشک
۲) بر سر خوان هوس عمری است مهمان خودیم
۳) طفلی است جان و مهد تن او را قرارگاه
۴) و یا به ابر گهربار درفشان گفتن
- از نظر مگریز کان باران ز ابر رحمت است
خوان رنگارنگ حسرت، نعمت الوان ماست
چون گشت راهرو فکند مهد یک طرف
که بر بنات نبات از طریق لطف بیار

۵. در کدام گزینه هر دو نوع حذف وجود دارد؟

- ۱) فغان کاین لولیان شوخ شیرین کار شهر آشوب
۲) معنی بی لفظ را ادراک کردن مشکل است
۳) افسوس که از شش جهت راه بیستند
۴) خود نه زبان در دهان عارف مدهوش
- چنان بردند صبر از دل که ترکان خوان یغما را
چهره نازک همان بهتر که باشد با نقاب
آن خال و خط و زلف و رخ و عارض و قامت
حمد و ثنا می کند که موی بر اعضا

۶. مفهوم آیه «تُعَزُّ مَنْ تَشَاءُ وَ تُدَلُّ مَنْ تَشَاءُ» از کدام بیت، دریافت می شود؟

- ۱) خدای، کار چو بر بنده ای فرو بندد
۲) همه کار دشواری آسان شود
۳) بلند آن سر، که او خواهد بلندش
۴) عزت شاه و گدا زیر زمین یکسان است
- به هرچه رنج برد در دسر بیفزاید
و را دشمن و دوست یکسان شود
نژند آن دل، که او خواهد نژندش
می کند خاک برای همه کس جا خالی

۷. در همه گزینه ها معانی واژه ها «تماماً» درست است؛ به جز

- ۱) (اندیشه: اندوه) (طاق: بی همتا) (عیار: معیار)
۲) (تلقی: نگرش) (تعبیر: بازگویی) (تعَلُّل: اهمال کردن)
۳) (مدام: می) (باز بسته: پیوسته و مرتب) (سوء هاضمه: بد گواری)
۴) (انبساط: خودمانی شدن) (جسیم: صاحب جاه) (معاملت: اعمال عبادی)

۸. در کدام بیت، غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) چون که دنیا زیور تلییس بر خود راست کرد
 ۲) صبا تو نکهت آن زلف مشکبو داری
 ۳) جامهٔ صد رنگ از آن خم صفا
 ۴) دادشان چندین ضیاء و باغ و راغ
- آن یل رویین تن افسونگر جادو ببین
 به یادگار بمانی که بوی او داری
 ساده و یک رنگ گشتی چون صبا
 از چپ و از راست از بهر فراغ

۹. مفهوم بیت «این مدعیان در طلبش بی خبران اند آن را که خیر شد، خبری باز نیامد» با کدام بیت متناسب است؟

- ۱) پوشیدن آشکار کند عیب جامه را
 ۲) ساقی بهار می رسد و وجه می نماید
 ۳) چون چشمه سار دامن الوند در بهار
 ۴) از نارسیدگی است که صوفی کند خروش
- خواهی ز خلق عیب تو پنهان شود می پوش
 فکری بکن که خون دل آمد ز غم به جوش
 مخلص ز وصل لاله عذاران زدیم جوش
 سیلاب چون به بحر رسد می شود خموش

۱۰. در متن زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟

«از جمله حقوق پادشاهان ماضی بر وارث مملکت، یکی آن است که دوستان پدر را عزت و حرمت دارد و مهمل نگذارد. چندان که تواند با قریب و شهری و خویش و عام رفق و تواضع کند که به منسب زیان ندارد. با خصم قوی در نییچد که پنجه با قالب افکندن نه مصلحت است.»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۱. در کدام بیت «ایهام، ایهام تناسب، تشبیه و استعاره» وجود دارد؟

- ۱) از راه نظر مرغ دلم گشت هواگیر
 ۲) غنیمتی شمر ای شمع، وصل پروانه
 ۳) مرغ دل باز هوادار کمان ابرویی است
 ۴) کسی به وصل تو چون شمع یافت پروانه
- ای دیده نگه کن که به دام که در افتاد
 که این معامله تا صبحدم نخواهد ماند
 ای کیوتر نگران باش که شاهین آمد
 که زیر تیغ تو هر دم سری دگر دارد

۱۲. به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی در متن زیر به کار رفته است؟

«فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.»

- ۱) دو وصفی - پنج اضافی ۲) دو وصفی - چهار اضافی ۳) یک وصفی - چهار اضافی ۴) یک وصفی - شش اضافی

۱۳. نقش دستوری «نهاد» در کدام گزینه، وجود ندارد؟

- ۱) نتوان شبه تو گفتن ۲) همه غیبی تو بدانی ۳) که توام راهنمایی ۴) همه عیبی تو ببوشی

۱۴. در کدام گزینه معنای واژه‌های نادرست آمده است؟

- ۱) (قسیم: صاحب جمال)، (ممد: یاری رساننده)، (بنان: سرانگشت)
 ۲) (حلیه: زینت)، (وسیم: خوش بو)، (جود: گرم)
 ۳) (انبساط: خودمانی شدن)، (ممت: نیکویی)، (مطاع: فرمانروا)
 ۴) (وظیفه: مقرری)، (روی: چاره)، (قدوم: آمدن)

۱۵. «درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته» با مفهوم کدام بیت قرابت معنایی دارد؟ (آزمایشی سنجش - ۸۵)

- ۱) یا رب گل است عارض زیبات یا سمن
 ۲) چشم تو آهوئی است که هنگام ترکاز
 ۳) می گفت با صبا ز رخت گل حکایتی
 ۴) بنده‌ای را خلعتی بخشید شاه
- یا بر فراز سرو شکفته است یاسمن
 باشد به سوی کشور جان‌هاش تاختن
 باد صباش خرده‌ی زر کرد در دهن
 بنده با خلعت برون آمده به راه

۱۶. در عبارت «هرگه یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق - جلّ و علا - بردارد، ایزد تعالی در او نظر نکند، بازش بخواند، باز اعراض کند. بار دیگرش به تضرع و زاری بخواند. حق - سبحانه و تعالی - فرماید: یا ملائکتی قد استحییبت من عبدی و لیس له غیری فقد غفرت له» به کدام عامل در پذیرش درخواست بنده‌ی خطاکار تکیه شده است؟ (هنر سراسری - ۸۷)

- ۱) مداومت بر انابت و استغفار ۲) قصد انابت به امید اجابت
 ۳) همراهی و دلسوزی ملائک با بنده‌ی خاطی ۴) اظهار تنهایی و بی‌یاوری بنده‌ی خطاکار

۱۷. مفهوم بیت «هیچ نقاش نمی بیند که نقشی بر کند / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای» با کدام گزینه متناسب نیست؟

۱) بر جمالت مست و حیرانم ندانم چون کنم	شرح آن شکل و شمایل، وصف آن حسن و کمال
۲) وهم با وصف تو چون خورشید و خفاش اند راست	در چنین حیرت گرش سهوی فتد معذور دار
۳) خیز تا بر کلک آن نقاش جان افشان کنیم	کاین همه نقش عجب در گردش پرگار داشت
۴) باطل است آن چه دیده آراید	حق در اوهام آب و گل ناید

۱۸. واژه «تقصیر» در همه ابیات به جز در یک معنی به کار رفته است.

۱) هر چه ما در شکر تقصیری کنیم	عشق کفران را کفایت می کند
۲) به خدمت کرده ام بسیار تقصیر	چه تدبیر ای نبی الله چه تدبیر
۳) از این نوع طاعت نیاید به کار	برو عذر تقصیر طاعت بیار
۴) گرچه بی فرمانی از حد رفت و تقصیر از حساب	هرچه هستم همچنان هستم به عفو امیدوار

۱۹. براساس حدیث قدسی یا ملائکتی قد استحییبت من عبدی و لیس له غیری فقد عقرت له کدام گزینه درست است؟ (دوازدهم المپیاد ادبی)

۱) بخشش خداوند به خاطر شرم بنده است.	۲) دعا و زاری بنده زمینه ساز بخشش پروردگار است.
۳) چون بنده جز خداکسی را ندارد خدا او را می بخشد.	۴) شرم پروردگار از بنده به دلیل گناه اوست.

۲۰. در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

۱) منصوب دو چشم است نگاهی که تو داری	تا هر چه توان دید مکرر شده باشد
۲) لیکن تو را همیشه تفاخر بود به نفس	کز نفس خاست دانش و عقل و ذکای تو
۳) سایه را بر خاک ره پیداست ترجیح عروج	اینقدر من نیز بیدل سرفراز هستی ام
۴) بگریست چشم دشمن من بر حدیث من	فضل از غریب هست و وفا در قریب نیست

۲۱. چند وابستهٔ پسین در متن زیر، وجود دارد؟

«هرگاه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد،»

۱) پنج	۲) شش	۳) هفت	۴) هشت

۲۲. نوع حذف فعل در کدام بیت با بقیه ابیات متفاوت است؟

۱) جَلَد مرگ گیرد اگر آستین من	بهرتر که او براندم از آستان خود
۲) اگر این شراب خام است اگر آن حریف پخته	به هزار بار بهتر ز هزار پخته خامی
۳) باده نوشی که در او روی و ریایی نبود	بهرتر از زهد فروشی که در او روی و ریاست
۴) ماه آمده به دیدن خورشید صبح زود	خورشید رفته است سر شب سراغ ماه

۲۳. مفهوم متن زیر با کدام گزینه تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

«هرگه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد، ایزد تعالی؟ در او نظر نکند بازش بخواند؛ باز اعراض فرماید. بار دیگرش به تضرّع و زاری بخواند. حق تعالی؟ فرماید: دعوتش اجابت کردم و امیدش برآوردم که از بسیاری دعا و زاری بنده همی شرم دارم.»

۱) دیر گیرد سخت گیرد رحمتش	یک دمت غایب ندارد حضرتش
۲) حد ندارد وصف رنج آن جهان	سهل باشد رنج دنیا پیش آن
۳) سالها ره می رویم و در اخیر	همچنان در منزل اول اسیر
۴) عهد ما بشکست صد بار و هزار	عهد تو چون کرد ثابت برقرار

۲۴. مفهوم کلی کدام بیت، با سایر ابیات تفاوت دارد؟

۱) چو هر سالی بهار آید به گلزار	بهار من نیارد جز یکی خار
۲) بهار آمد و گلزار نور باران شد	چمن ز عشق رخ یار لاله افشان شد
۳) خاصه هنگام بهاران که جهان خوش گشته است	آسمان ابلق و روی زمی ابرش گشته است
۴) در و دیوار در وجد از نسیم نوبهار آمد	زمین مرده دل را خون به جوش از لاله زار آمد

۲۵. در متن: «چون آن همای هوا، هُما قدر و سَما رفعت، آدم سفوت، برهان الحق، سلیمان مکتت، نسابِ عدل و رأفت بر کمال مهمی که روزگار من بنده در هم زده بود و قوفی تمام داشت و به دیدهٔ عاقبت بین، احوال من بنده می‌شناخت، اقتضا چنان کرد که مثال فرمود، تا از پایگاه خدمت به دستگاه حشمت رسد». چند غلط املایی یافت می‌شود؟

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۲۶. کدام گزینه از مفهوم عبارت: «پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد»، دریافت نمی‌شود؟ (آزمایشی سنجش - ۸۰)

- ۱) خداوند، رزق و روزی مقرر خطاکاران را قطع نمی‌کند. ۲) خداوند، در روز قیامت خطاکاران را مجازات نمی‌کند.
- ۳) خداوند، آبروی گناهکاران را نمی‌ریزد. ۴) خداوند، گناهکاران را از رحمت خود بی‌نسیب نمی‌گذارد.

۲۷. بیت «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» با کدام گزینه تناسب معنایی دارد؟

۱) پروانه نیستم که به یک شعله جان دهم	شمع که جان گدازم و دودی نیآورم
۲) قیمت عشق ندانم قدم صدق ندارد	سست عهدی که تحمل نکند بار جفا را
۳) عاشقان کشتگان معشوقند	بر نیاید ز کشتگان آواز
۴) بلای عشق تو بنیاد زهد و بیخ ورع	چنان بکند که صوفی قلندری آموخت

۲۸. در همهٔ گزینه‌ها به جز غلط املایی وجود دارد.

- ۱) آن دو بت که از پس ملک بغاستند و پیش او فرود آمدند، دو اسب باشد که از جهت شاه هدیه آرند.
- ۲) چون بخواند همگنان خیره ماندند و بر او ثناها گفت و ایزد را بر سهل گردانیدن این غرض، شکرها گزارد.
- ۳) پدر من چون طعمه بیافتی، او را مطربان خوش زخمه از کجا بودندی که بر سر خان غزل‌های خسروانی زدندی.
- ۴) و نیز منزلتی نو نمی‌جویم و در طلب زیادتی قدم نمی‌گذارم که به حرص و گرم‌شکمی منصوب شوم و امیدوارم به منزلت خود باز رسم.

۲۹. صفت نسبی، فقط در گزینهٔ دیده می‌شود.

- ۱) در هر نفسی دو نعمت موجودست. ۲) گشت یکی چشمه ز سنگی جدا
- ۳) خدنگی گران بر دل دشمن‌اند. ۴) دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد.

۳۰. مفهوم بیت «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» به کدام گزینه، نزدیک‌تر است؟

۱) ای مطرب شیرین نفس عشرت نگر از پیش و پس	کس نشنود افسون کس چون واقف اسرار شد
۲) به هوش بودم از اول که دل به کس نسپارم	شمایل تو بدیدم نه عقل ماند و نه هوشم
۳) وصف تو را گر کنند ور نکنند اهل فضل	حاجت مشاطه نیست روی دلارام را
۴) حال نیازمندی در وصف می‌نیاید	آن‌که که باز گردی گویم ماجرا را

۳۱. مفهوم عبارت زیر با همه بیت‌ها، به جز بیت متناسب است.

«مَنْتَ خدای را، عَزَّ و جَلَّ که طاعتش موجب قربت است،»

۱) دمی طاعت به است از هشت جنت	که اعیان است در وی نور قربت
۲) هر طاعتی که خلق جهان کرد و می‌کنند	گر نقد ماست جمله بدان باز ننگریم
۳) به طاعت قرب ایزد می‌توان یافت	قدم در نه گرت هست استطاعت
۴) قرب خواهی گردن از طاعت میبچ	جامگی خواهی سر از خدمت متاب

۳۲. مفهوم عبارت «باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی درفش همه جا کشیده» به مفهوم کدام بیت نزدیک است؟ (سراسری طرح)

(۸۸)

۱) از سفله مخواه هیچ زنهار	کاتلس نشود پلاس هرگز
۲) روزی ز خزانه‌ی کسی خواه	کاو را نبود مکاس هرگز
۳) گر ترک طمع کنی، نباشد	ای دل ز گست هراس هرگز
۴) نی محنت عشق دیده هرگز	نی جور بتان کشیده هرگز

۳۳. کدام بیت با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی

۱) عدلی است عطا ز ایزد ما را و ز دوزخ	آنند رها کز در این شهره عطااند
۲) ای اوحدی اندیشه مکن ز آتش دوزخ	گر می‌رسی از خاک در دوست به گردی
۳) ور نسیم لطف تو بر آتش دوزخ وزد	شعله او فعل آب دجله و جیحون کند
۴) بسته گردد بر رخم درهای دوزخ یک‌به‌یک	در ثنای او دهان را چون به حرفی وا کنم

۳۴. کدام بیت با دیگر ابیات، قرابت مفهومی ندارد؟

۱) بر بساط نکته دانان خود فروشی شرط نیست	یا سخن دانسته گو ای مرد عاقل یا خموش
۲) حافظ اسرار الهی کس نمی‌داند خموش	از که می‌پرسی که دور روزگاران را چه شد
۳) ز مرغ صبح ندانم که سوسن آزاد	چه گوش کرد که با ده زبان خموش آمد
۴) حال صورت این چنین و حال معنی خود مپرس	روح مستو عقل مست و خاک مست اسرار مست

۳۵. بیت زیر، با کدام گزینه قرابت معنایی ندارد؟

دگرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده‌ست و او شرمسار

۱) رو سیاهم که نشد توبه من مقبولت	وای بر من که فقط بار گناه آورده‌ام
۲) چند دید از من گناه و جرم‌ها	وز کرم یزدان نمی‌گیرد مرا
۳) هر چه گناه کرده‌ای عفو نمودم از کرم	هرچه صدا زدم تو را باز ز من جدا شدی
۴) مرا بس است آه تو گذشتم از گناه تو	دست بده به دست من ار چه گریزپا شدی

۳۶. مفهوم بیت با سایر ابیات تناسب کمتری دارد.

۱) حاجت موری به علم غیب بداند	در بن چاهی به زیر صخره صما
۲) بر در شاهم گدایی نکته‌ای در کار کرد	گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود
۳) در سفره ما جنگ شاه و گدا نیست	شاه هم گداییست و فارغ از رزق خدا نیست
۴) رزق آید پیش هر که صبر جست	رنج کوشش‌ها ز بی‌صبری توست

۳۷. مفهوم بیت «هستی تو صورت پیوند نی / تو به کس و کس به تو مانند نی» در کدام گزینه نیامده است؟

۱) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی	نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی
۲) بند این خلق و تو بودی نبود خلق و تو باشی	نه بجنبی نه بگردی نه بکاهی نه فزایی
۳) احد لیس کمنله صمد لیس له ضد	لمن الملک تو گویی که مر آن را تو سزایی
۴) تو نظیر من بینی و بدیل من بگیری	عوض تو من نیابم که به هیچ کس نمایی

۳۸. عبارت «پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد» با کدام بیت متناسب است؟ (آزمایشی سنجش آیین - ۸۵)

۱	اگر طاعت کند بنده خدا یا بی‌نیازی تو	و گر عصیان کند بنده به عذری باز بخشایی
۲	ولیکن خداوند بالا و پست	به عصیان در رزق بر کس نیست
۳	عزیزی که هر کز درش سر بتافت	به هر در که شد هیچ عزت نیافت
۴	بر او علم یک ذره پوشیده نیست	که پیدا و پنهان به نزدش یکی است

۳۹. بیت «چه غم دیوار اُمت را که دارد چو تو پشتیبان؟ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان» با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟ (سراسری زبان - ۸۷)

۱	هم گلستان خیالم ز تو پُر نقش و نگار	هم مشام دلم از زلف سمن‌سای تو خوش
۲	در ره عشق که از سیل بلا نیست گذار	کرده‌ام خاطر خود را به تمنای تو خوش
۳	در بیابان طلب گرچه ز هر سو خطری است	می‌رود خاطر خود را به تولای تو خوش
۴	مذعی خواست که از بیخ کند ریشه‌ی ما	غافل از آن که خدا هست در اندیشه‌ی ما

۴۰. مفهوم کدام بیت با بیت زیر، متناسب نیست؟

«هر آن وصفی که گویم بیش از آنی یقین دانم که بی‌شک جان جانی»

۱	هیچ نقاشت نمی‌بیند که نقشی بر کشد	وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای
۲	آن به که زبان در کشم از وصف جمالت	زیرا که به ذاتش نرسد خاطر و صاف
۳	ای چشم عقل خیره در اوصاف روی تو	چون مرغ شب که هیچ نبیند به روشنی
۴	خجلم ز وصف رویش به خدا دهان ببندم	چه برد ز آب دریا و ز بحر مشک سقا

۴۱. حذف فعل به قرینه معنوی در کدام گزینه بیشتر از گزینه‌های دیگر است؟

۱	جمال صورت و معنی ز امن صحت توست	که ظاهر دژم و باطن نژد مباد
۲	هر مرغ به دستانی در گلشن شاه آمد	بلبل به نواسازی حافظ به غزل‌گویی
۳	ای دل گر از آن چاه زرخدان به در آیی	هر جا که روی زود پشیمان به در آیی
۴	حافظ شب هجران شد بوی خوش وصل آمد	شادیت مبارک باد ای عاشق شیدایی

۴۲. کدام بیت، با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«هیچ نقاشت نمی‌بیند که نقشی بر کشد وان که دید، از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای»

۱	خیز تا بر کلک آن نقاش جان افشان کنیم	کاین همه نقش عجب در گردش پرگار داشت
۲	آه از این نقاش شورانگیز کز نقش بیان	زنگ از دل می‌برد آیینۀ ادراک را
۳	گداخت حیرت نقاش رنگ تصویرم	که نقش هستی من بی‌نفس چرا بسته است
۴	نقاش به اندازه کشد نقش تو را چون؟	کاندازه ندارد صفت روی نکویت

۴۳. نقش درست واژه‌های مشخص شده در متن زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«گفت به خاطر داشتم چون به درخت گل رسم دامنی پر کنم هدیه اصحاب را»

۱	متمم - مضاف‌الیه - مفعول - متمم	۲	متمم - مضاف‌الیه - مفعول - مفعول
۳	مفعول - مضاف‌الیه - نهاد - مفعول	۴	مفعول - مضاف‌الیه - مفعول - متمم

۴۴. عبارت «عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف» با کدام بیت تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

۱	سعیدیا در پای جانان گر به خدمت سر نهی	همچنان عذرت بیاید خواستن تقصیر را
۲	تقصیر ز دل بود و گناه از دیده	آه از دل و صد هزار آه از دیده
۳	چه برخیزد از دست تدبیر ما؟	همین نکته بس عذر تقصیر ما
۴	افسوس برین عمر گرنامه‌به که بگذشت	ما از تقصیر و خطا درنگذشتیم

۴۵. در بیت «که» با دو کاربرد متفاوت آمده است.

- ۱) چه غم دیوار آمت را که دارد چون تو پشتیبان؟
 ۲) از دست و زبان که بر آید
 ۳) از آن مرد دانا دهان دوخته ست
 ۴) عشق را خواهی که تا پایان بری
- چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟
 کز عهدۀ شکرش به در آید؟
 که بیند که شمع از زبان سوخته ست
 بس که بیسندید باید ناپسند

۴۶. در کدام عبارت «غلط املائی» وجود دارد؟

- ۱) بنده درویش اگر یک ذره اخلاص چشیده بودی پروای عالمین و اعزاز و اعتراض نداشتی.
 ۲) توبت به نیت آید، نیت به عزیمت آید، عزیمت به حضرت آید و از حضرت ندای رحمت آید.
 ۳) حق تعالی می فرماید: قطره‌ای از سریر و قطره‌ای از ضمیر بیار و گنج سعادت از حضرت عزت ما بردار.
 ۴) هیچ آوازی نیست عزیزتر به درگاه خدای عزوجل از آواز بنده عاصی که از سر درماندگی و مفلسی بنالد.

۴۷. در کدام گزینه، صفت نسبی به کار نرفته است؟

- ۱) دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد.
 ۳) عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق گشته
- ۲) فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده
 ۴) درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در برگرفته

۴۸. در همه گزینه‌ها به جز حذف به قرینه معنوی وجود دارد.

- ۱) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار
 ۲) بنده همان به که ز تقصیر خویش
 ۳) کرم بین و لطف خداوندگار
 ۴) به نام کردگار هفت افلاک
- شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری
 عذر به درگاه خدای آورد
 گنه بنده کرده ست و او شرمسار
 که پیدا کرد آدم از کفی خاک

۴۹. رابطه بین کلمات، در کدام گزینه درست مشخص نشده است؟

- ۱) کلک و آتشدان: مترادف
 ۲) وخامت و نیک انجامی: تضاد
 ۳) وزیر و وزیر: تضمن
 ۴) درای و کجاوه: تناسب

۵۰. فقط در گزینه حذف به قرینه لفظی دیده نمی شود.

- ۱) کرم بین و لطف خداوندگار
 ۳) مور چه می داند که بر دیواره اهرام می گذرد / یا بر خشتی خام
- ۲) گنه بنده کرده ست و او شرمسار
 ۴) ما به فلک می رویم عزم تماشا که راست

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۴ انسان در توصیف جمال و شناخت الهی ناتوان و حیران است. مفهوم سایر گزینه‌ها:
- گزینه های ۱ و ۲: تنها از تحیر سخن گفته شده است. دلیل تحیر مشخص نیست.
- گزینه ۳: کسی که معشوقی ندارد، مجبور است از مشاهده زیبایی آسمان لذت ببرد.
۲. گزینه ۱ مفهوم سایر گزینه‌ها و ابیات صورت سؤال: آن کس که به مقام وصال دست یافت، دیگر در ذات حق فنا شده است و از اسرار عشق سخن نمی‌گوید. مفهوم گزینه ۱: رندان شاهد باز را از محفل عاشقان باخبر نواز (سکوت کن؛ و از فاش کردن اسرار عشق سخن نگفته است).
۳. گزینه ۳ حذف فعل‌ها عبارت‌اند از:
گزینه (۱) مال سیل است و جان فدا [است]
گزینه (۲) چه از این به [است] ← بهتر است
گزینه (۴) نیکبخت آن [است]
معنی مصراع دوم گزینه ۳: تا سخنی به (بهتر) از سعدی شیرازی نگوید.
۴. گزینه ۲ در گزینه (۲)، فقط تشبیه وجود دارد: «خوان هوس» و «خوان حسرت» هر دو اضافه تشبیهی هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:
در گزینه (۱): «ابر رحمت» و «چو اشک»: تشبیه / «باران»: استعاره از اشک
در گزینه (۳): «جان طفلی است» و «مهد تن» تشبیه / «مهد» استعاره از تن
در گزینه (۴): «بنات نبات»: تشبیه / گهربار و دُر فشان که «گهر» و «دُر» استعاره از باران هستند. و «ابر» به دلیل مخاطب قرار گرفتن «استعاره» و «تشخیص» دارد.
۵. گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:
گزینه ۱: فغان [دارم] حذف به قرینه معنوی - ترکان خوان یغما را [بُردند] حذف به قرینه لفظی
گزینه ۲: همان بهتر [است] به قرینه معنوی حذف شده است.
گزینه ۳: افسوس [می‌خورم] به قرینه معنوی حذف شده است.
گزینه ۴: موی بر اعضا احمد و ثنا می‌کند] حذف به قرینه لفظی
۶. گزینه ۳ خدا هر که را که می‌خواهد عزت و هر که را می‌خواهد، ذلت می‌دهد. سایر گزینه‌ها:
گزینه (۱): کاری که خدا نخواهد تلاش بی‌فایده است.
گزینه (۲): نگاه یکسان داشتن به مخاطبان «مخلوق»
گزینه (۴): در زیر خاک «پس از مرگ» شاه و گدا فرقی ندارند.
۷. گزینه ۴ معنای درست در گزینه (۴): جسیم: بزرگ، تنومند، خوش‌اندام
۸. گزینه ۴ ضیاع و باغ و راغ (ضیاع: آب و زمین، ضیاء: نور، روشنائی)
۹. گزینه ۴ مفهوم مشترک: از عارف و اصل دگر خبری نمی‌رسد.
۱۰. گزینه ۴ شکل درست واژگانی که در صورت سؤال غلط نوشته شده‌اند:
نگذارد - غریب - منصب - غالب
نکته: هنگام مواجهه با سؤالات این‌چنینی، به کلمات هم‌آوا و معنای کلمه در جمله پیش رو دقت کنید.
۱۱. گزینه ۳ ایهام نگران: نگرنده / دل‌واپس
ایهام تناسب: باز: ۱- دوباره (معنای موجود) / ۲- نام پرنده (معنای مورد نظر نیست، اما متناسب با مرغ، کبوتر و شاهین است)
تشبیه: مرغ دل اضافه تشبیهی است.
استعاره: ای کبوتر از نوع تشخیص است، به‌علاوه مرغ، هوادار کمان‌ابرو است.
۱۲. گزینه ۱ ترکیب‌های وصفی: فرش زمردین - ابر بهاری
ترکیب‌های اضافی: فراش باد - باد صبا - دایه ابر - بنات نبات - مهد زمین
۱۳. گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:
۱- افعالی مانند «نباید رفت، نشاید گفت، نتوان گفت و ...» افعال غیرشخصی هستند و به نهاد نیاز ندارند.
۲- تو ← نهاد
۳- تو ← نهاد (که تو راهنمایم هستی).
۴- تو ← نهاد
۱۴. گزینه ۲ وسیم: دارای نشان پیامبری
۱۵. گزینه ۳ گویی که باد صبا به گل و سبزه لباس پوشانده
۱۶. گزینه ۱ فرد گناهکار سه بار بر توبه خود و استغفار اصرار دارد.
۱۷. گزینه ۳ مفهوم گزینه‌های «۱»، «۲»، «۴» ناتوانی در شناخت خداست؛ اما گزینه «۳»، حیرت و تعجب از آفریده‌های خدا را مورد توجه قرار داده است.

۱۸. گزینه ۴ تقصیر در معنای گناه به کار رفته است.

در سایر ابیات، «تقصیر» در معنی «کوتاهی کردن» به کار رفته است.

۱۹. گزینه ۳ لیس لَهْ غیری

۲۰. گزینه ۱ منصوب غلط است و صحیح آن، منسوب (نسبت داده شده) است.

واژه‌هایی که از نظر املائی مهم‌اند: خاست، ذکا، ترجیح، غریب و قریب

۲۱. گزینه ۱ وابسته‌های پسین:

۱- گنہکار ← صفت ۲- پریشان روزگار ← صفت

۳- انابت ← مضاف‌الیه ۴- اجابت ← مضاف‌الیه

۵- حق ← مضاف‌الیه

نکته: پریشان روزگار: صفت مرکب است و یک وابسته محسوب می‌شود.

۲۲. گزینه ۱ «است» در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، به قرینه لفظی حذف شده است ولی در گزینه «۱» به قرینه معنوی حذف شده است.

گزینه «۱»: بهتر که بهتر [است] که...

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «است» در جمله دوم مصراع اول و «است» در مصراع دوم به قرینه لفظی فعل مصراع اول حذف شده‌اند.

گزینه «۳»: «است» پس از «زهدفروشی» به قرینه پایانی مصراع دوم حذف شده است.

گزینه «۴»: «است» پس از «ماه آمده» به قرینه فعل مصراع دوم حذف شده است.

۲۳. گزینه ۱ پیام عبارت سؤال و بیت اول: خداوند به سختی توبه را می‌پذیرد، ولی هیچ‌گاه بنده خود را تنها نمی‌گذارد و دعایش را اجابت می‌کند.

سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: رنج آن جهان غیرقابل وصف است.

گزینه «۳»: عدم شناخت جهان «ناتوانی انسان در شناخت هستی»

گزینه «۴»: بی‌توجهی به بنده بیان شده است.

۲۴. گزینه ۱ مفهوم سایر ابیات: آمدن بهار و سرسبزی.

مفهوم گزینه ۱: بدشانسی و گله از بخت بد خویش

۲۵. گزینه ۲ املائی صحیح واژگان عبارت اند از: «صفوت و نصاب».

۲۶. گزینه ۲ همه ی خطاکاران روز قیامت مجازات خواهند شد.

۲۷. گزینه ۳ عاشق اسرار عشق را فاش نمی‌کند.

۲۸. گزینه ۲ غلط‌های املائی و شکل درست آن‌ها:

گزینه «۱»: بت ← بط (مرغابی)

گزینه «۳»: خان ← خوان (سفره)

گزینه «۴»: منصوب ← منسوب (نسبت داده شده)

۲۹. گزینه ۴ بررسی گزینه‌ها:

۱- «ی» در نفسی، نشانه نکره است.

دو: صفت شمارشی است.

۲- روزی به معنای «ی» نکره است.

منکر: صفت بیانی ساده است.

۳- «هر» صفت مبهم است.

«ی» در «خدنگی» نشانه نکره است.

۴- بهاری صفت نسبی است.

۳۰. گزینه ۱ بیت سؤال و گزینه «۱» بیانگر این است که عاشق اسرار عشق را فاش نمی‌کند.

سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دیدار معشوق سبب سرگشتگی می‌شود.

گزینه «۳»: زیبایی تو خود به خود آشکار است.

گزینه «۴»: ناتوانی در وصف معشوق.

۳۱. گزینه ۲ مفهوم گزینه ۲: مغرور نبودن به طاعت و نیکی‌های خود، مهم فکر و درون انسان است و طاعت بدون نیت درونی کافی نیست و ریاکار نباشید.

سایر گزینه‌ها: طاعت و بندگی سبب نزدیکی خدا است.

۳۲. گزینه ۲ در گزینه ۲ به رحمت بی حساب الهی و خوان نعمت بی دریغ او اشاره شده.

سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ذات بد تفسیر نمی‌کند.

گزینه «۳»: دعوت به ترک آرزو و طمع.

گزینه «۴»: بی‌خبر بودن از عشق را سرزنش می‌کند.

۳۳. گزینه ۴ بیت سؤال از سنایی بیانگر این مفهوم است که: به امید این که از آتش دوزخ رهایی یابم خدا را ستایش می کنم یعنی ستایش خدا موجب رهایی از آتش دوزخ می شود، این مفهوم در بیت چهارم نیز دیده می شود.
۳۴. گزینه ۱ مفهوم بیت، سنجیده گویی در حضور بزرگان است. مفهوم سایر ابیات: ناآگاهی از اسرار الهی و ساکت بودن در برابر آن.
۳۵. گزینه ۱ بیانگر اجابت نشدن توبه نزد پروردگار است. بیت سؤال و سایر گزینه ها، بیانگر اجابت توبه بندگان و بخشش خداوند است.
۳۶. گزینه ۴ هر کس صبر پیشه کند به رزق و روزی می رسد. سایر ابیات بیانگر رزاقیت خداوند است.
۳۷. گزینه ۲-۲ به ازلی و ابدی بودن خدا اشاره دارد. بیت سؤال و گزینه های یک، سه و چهار به آیه «لیس کمنله شی» یعنی «هیچ چیزی شبیه خدا نیست» اشاره دارند.
۳۸. گزینه ۲ خداوند روزی گناهکاران را قطع نمی کند.
۳۹. گزینه ۱ اشاره دارد به این که عاشق از جلوه گری معشوق دلخوش است. سایر گزینه ها:
- بیت مرجع و گزینه دیگر اشاره دارد به این موضوع که کسی که پشتیبانی چون تو دارد اندوه و غصه ای ندارد.
۴۰. گزینه ۴ مفهوم مشترک ابیات: ناتوانی در وصف خداوند مفهوم بیت (۴): ناتوانی عاشق از وصف معشوق
۴۱. گزینه ۴ در این گزینه دو حذف فعل به قرینه معنوی آمده است: حافظ منادا است و فعل آن به قرینه معنوی حذف شده است. همچنین در مصراع دوم هم فعل «ای عاشق شیدایی»، «با تو هستم» محذوف است. بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ۱: یک حذف به قرینه لفظی: ظاهره دژم | مباد | و باطن نژند مباد.
- گزینه ۲: دو حذف فعل به قرینه لفظی: بلبل به نواسازی | آمد | و حافظ به غزل گویی | آمد |.
- گزینه ۳: یک حذف فعل به قرینه معنوی در ای دل که حالت ندایی دارد.
۴۲. گزینه ۴ مفهوم بیت سؤال بیانگر ناتوانی انسان از توصیف خداوند است که از گزینه ۴ نیز همین مفهوم دریافت می شود. بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ۱: ستایش قدرت آفرینش گر زیبا
- گزینه ۲: شورانگیزی نقاش هستی و زدودن زنگ از ادراک عاشقان
- گزینه ۳: حیرت سوزناک نقاش از بی نقش آفریده شدن هستی من
۴۳. گزینه ۱ نکته: «را» در معنی «برای» به کار رفته است و حرف اضافه محسوب می شود.
۴۴. گزینه ۱ بیت سؤال و گزینه ۱، بیانگر اعتراف به کوتاهی کردن در عبادت است. سایر گزینه ها:
- گزینه ۲: سرزنش دل و دیده
- گزینه ۳: تدبیر راه به جایی نمی برد
- گزینه ۴: سرزنش خویشتن
۴۵. گزینه ۲ که اول به معنای «چه کسی» است و نقش مضاف الیه دارد. که دوم: حرف ربط (کز معادل «که از» می باشد. ← جناس تام ساخته می شود) در سایر ابیات، حرف «که» از نوع حرف ربط است.
۴۶. گزینه ۱ اعراض
۴۷. گزینه ۳ بررسی گزینه ها:
- ۱- «بهاری» صفت نسبی است.
- ۲- «زمرّدین» صفت نسبی است.
- ۳- «دی» در «تاکي» نشانه نکره است. فایق: صفت بیانی ساده است.
- ۴- «نوروزی» صفت نسبی است. «سبز» صفت بیانی ساده است.
۴۸. گزینه ۳ حذف به قرینه لفظی دارد: کرم بین و لطف خداوندگار (بین) بررسی گزینه ها:
- ۱- همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار (هستند)
- ۲- بنده همان به (است) که ز تقصیر خویش
- ۴- به نام کردگار هفت افلاک (آغاز می کنم)
- (نکته: همیشه قبل از حرف ربط یک فعل موجود یا محذوف باید وجود داشته باشد.)
۴۹. گزینه ۳ «وزیر» (مشاور و دست یار) ارتباطی با کلمه وزر (سنگینی بار گناه) ندارد.

۵۰. گزینه ۴ بررسی گزینه‌ها:

۱- فعل: «بین» به قرینه لفظی حذف شده است:

کرم بین و لطف خداوندگار ← کرم بین و لطف خداوندگار بین

۲- فعل «است» به قرینه لفظی حذف شده است:

گنه بنده کرده‌ست و او شرمسار ← گنه بنده کرده‌ست و او شرمسار است

۳- فعل «می‌گذرد» به قرینه لفظی حذف شده است:

مور چه می‌داند که بر دیواره اهرام می‌گذرد یا بر خشتی خام می‌گذرد.

۴- هیچ واژه‌ای حذف نشده است.

www.akoedu.ir

پاسخنامه کلیدی

۱ . ۴	۹ . ۴	۱۷ . ۳	۲۵ . ۲	۳۳ . ۴	۴۱ . ۴	۴۹ . ۳
۲ . ۱	۱۰ . ۴	۱۸ . ۴	۲۶ . ۲	۳۴ . ۱	۴۲ . ۴	۵۰ . ۴
۳ . ۳	۱۱ . ۳	۱۹ . ۳	۲۷ . ۳	۳۵ . ۱	۴۳ . ۱	
۴ . ۲	۱۲ . ۱	۲۰ . ۱	۲۸ . ۲	۳۶ . ۴	۴۴ . ۱	
۵ . ۱	۱۳ . ۱	۲۱ . ۱	۲۹ . ۴	۳۷ . ۲	۴۵ . ۲	
۶ . ۳	۱۴ . ۲	۲۲ . ۱	۳۰ . ۱	۳۸ . ۲	۴۶ . ۱	
۷ . ۴	۱۵ . ۳	۲۳ . ۱	۳۱ . ۲	۳۹ . ۱	۴۷ . ۳	
۸ . ۴	۱۶ . ۱	۲۴ . ۱	۳۲ . ۲	۴۰ . ۴	۴۸ . ۳	

